

Nové povinnosti v souvislosti s nařízením EPaR (EU) 2024/573

o fluorovaných skleníkových plynech
a nařízením EPaR (EU) 2024/590
o látkách poškozujících ozonovou vrstvu

Jana Mašíčková

Tel.: +420 267 122 278

mob.: +420 704 655 771

email: Jana.Masickova@mzp.gov.cz

Odbor ochrany ovzduší
Ministerstvo životního prostředí ČR

<https://www.mzp.cz>

Regulované látky

(látky poškozující ozonovou vrstvu)

&

Fluorované skleníkové plyny (F-PLYNY)

- Potenciál poškozování ozonové vrstvy: **ODP** – ozone depleting potential (vztaženo k látce CFC11)
- Potenciál globálního oteplování: **GWP** – global warming potential (vztaženo k látce CO₂)
- Životnost v atmosféře v rozmezí méně než 1 rok – 100 let
- Dlouhodobá schopnost rozkládat molekuly ozonu
- 70. léta 20. stol. → nárůst používání RL a prokázání souvislosti mezi množstvím látek v atmosféře a zeslabením ozonové vrstvy
- 80. léta 20. stol. → ozonová díra nad Antarktidou
- Historické použití: Chlazení, Klimatizace, Protipožární ochrana, Zemědělství (boj proti škůdcům a chorobám rostlin), Kosmetika (hnačí plyny), Nátěrové hmoty (rozpouštědla), izolační materiály, Zdravotnictví (přípravky k léčbě astmatu)

- Stejné využití jako regulované látky + další oblasti → náhrady za regulované látky
- **NEPOŠKOZUJÍ** ozonovou vrstvu
- Skleníkové plyny – vliv na klima
- Potenciál globálního oteplování: **GWP** – global warming potential → od jednotek po 24 300 (SF₆)
- Přibližně 2,5% celkových emisí skleníkových plynů, ale neustálý nárůst
- Použití: Chlazení, Klimatizace, Protipožární ochrana, energetika (vysokonapěťová spínací zařízení), izolační materiály, Zdravotnictví (přípravky k léčbě astmatu, inhalační anestetikum)

MONTREALSKÝ PROTOKOL

O LÁTKÁCH, KTERÉ POŠKOZUJÍ OZONOVOU VRSTVU

Vienna Convention
MONTREAL PROTOCOL

NAŘÍZENÍ (EU) 2024/590 ~~1005/2009~~ - od 11. 3. 2024

O LÁTKÁCH, KTERÉ POŠKOZUJÍ OZONOVOU VRSTVU

- Zákaz výroby, uvádění na trh a použití
- Výjimky (mimo jiné hasiva pro vojenská použití = halony)

NAŘÍZENÍ (EU) 2024/573 ~~517/2014~~ od 11. 3. 2024

O FLUOROVANÝCH SKLENÍKOVÝCH PLYNECH

- Opatření ke snížení emisí F-plynů
- Kontrola uvádění na trh (některé zákazy)
- Systém kvót

ZÁKON č. 73/2012 Sb.

O LÁTKÁCH, KTERÉ POŠKOZUJÍ OZONOVOU VRSTVU A O FLUOROVANÝCH SKLENÍKOVÝCH
PLYNECH

NOVELIZACE

VYHLÁŠKA č. 243/2023 Sb.

O PROVEDENÍ NĚKTERÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA O LÁTKÁCH, KTERÉ POŠKOZUJÍ
OZONOVOU VRSTVU, A O FLUOROVANÝCH SKLENÍKOVÝCH PLYNECH

Nařízení EPaR (EU) 2024/573 o fluorovaných skleníkových plynech, o změně směrnice (EU) č. 2019/1937 a o zrušení nařízení (EU) č. 517/2014

Ke stažení:

Nařízení (EU) 2024/573

11. 3. 2024

Nařízení (EU) 2024/573
vstupuje v platnost

5. 4. 2022

Návrh Evropské komise

2. pol. 2022

EU2022.CZ

- zrušení nařízení (EU) č. 517/2014
- Odkazy na nařízení (EU) č. 517/2014
= odkazy na nařízení (EU) 2024/573
- Prováděcí nařízení zůstávají nadále
v platnosti do doby jejich zrušení a
nahrazení

Hlavní cíle a nástroje

PROČ, CO, JAK ?

Klimatické cíle EU

- Soulad nařízení s cíli Zelené dohody pro Evropu (Green Deal) a dosažení 55 % snížení emisí skleníkových plynů k roku 2030 a klimatické neutrality do roku 2050

Kigalský dodatek Montrealského protokolu

- Plnění závazků Evropské unie vůči Montrealskému protokolu, jehož součástí je tzv. Kigalský dodatek cílený na globální snížení spotřeby HFC látek.

Prevence nelegálního obchodu

- Zvýšení kontroly nad dováženými komoditami, rozšíření požadavků na dovozce (odhad nelegálně dovážených chladiv do EU cca 1/3 legálně dovezeného množství)

→ Illegal HFC routes from outside the EU
→ Transport of illegally imported HFCs within the EU

- Striktnější opatření (stávající i nové) ve vztahu k prevenci emisí těchto látek
- Rozšíření o stávající alternativy s velmi nízkým GWP („HFO“ – např. HFC-1234yf, apod.), rozšíření na další typy použití

Nové povinnosti pro celní orgány, orgány dozoru nad trhem

- Nastavení parametrů sankcí (minimální finanční postih, snížení kvóty, apod.)

Oblast působnosti

Čl. 2

- „F-plyny“
 - = všechny fluorované látky uvedené v přílohách I, II a III nebo směsi obsahující některou z těchto látek
 - HFCs, PFCs, SF₆, HFOs, atd. nebo směsi, které je obsahují
 - látky s velmi nízkým GWP (vč. < 1)
- Výrobky a zařízení a jejich části a součásti, které F-plyny obsahují nebo jejichž provoz je na F-plynech závislý

Definice

Čl. 3

- Definice (1) : „Potenciál globálního oteplování“, „GWP“
 - 1) „potenciálem globálního oteplování“ nebo „GWP“ potenciál skleníkového plynu zvýšit teplotu klimatu v poměru k potenciálu oxidu uhličitého (CO_2), počítaný, není-li uvedeno jinak, jako stoletý potenciál globálního oteplování jednoho kilogramu skleníkového plynu v poměru k jednomu kilogramu CO_2 v souladu s přílohami I, II, III a VI nebo, v případě směsí, počítaný podle přílohy VI;
- Definice (2) : „směs“
 - 2) „směsí“ látka skládající se ze dvou nebo více látek, z nichž alespoň jedna je látka uvedená v příloze I, II nebo III;
- Definice (3): „tuna ekvivalentu CO_2 “
 - 3) „tunou ekvivalentu CO_2 “ množství skleníkových plynů vyjádřené jako součin hmotnosti skleníkových plynů v metrických tunách a jejich potenciálu globálního oteplování;
- Definice (4): „částečně fluorovaný uhlovodík“, „HFC“
 - 4) „částečně fluorovanými uhlovodíky“ nebo „HFC“ látky uvedené v oddíle 1 přílohy I nebo směsi obsahující některou z těchto látek;
- Definice (5) : „Provozovatel“
 - 5) „provozovatelem“ podnik skutečně zajišťující technický provoz výrobků, zařízení nebo objektů, na něž se toto nařízení vztahuje, případně vlastník, kterého členský stát v konkrétních případech určí odpovědným za povinnosti provozovatele;

Definice

Čl. 3

- Definice (6) : „Uvádění na trh“
 - 6) „uváděním na trh“ celní propuštění do volného oběhu v Unii nebo první dodání či poskytnutí jiné osobě v Unii, za úplaty nebo bezplatně, nebo použití vyrobených látek či použití výrobků nebo zařízení vyrobených pro vlastní použití;
- Definice (7): „Dovoz“
 - 7) „dovozem“ vstup látek, výrobků a zařízení na celní území Unie, pokud se na toto území vztahuje ratifikované znění Montrealského protokolu z roku 1987 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu (dále jen „Montrealský protokol“), a zahrnuje dočasné uskladnění a celní režimy podle článků 201 a 210 nařízení (EU) č. 952/2013;
- Definice (8) „Vývoz“
 - 8) „vývozem“ výstup látek, výrobků a zařízení z celního území Unie, pokud se na toto území vztahuje ratifikované znění Montrealského protokolu;

Definice

Čl. 3

- Definice (11) : „Znovuzískávání“

- 11) „znovuzískáváním“ sběr a skladování fluorovaných skleníkových plynů z nádob, výrobků a zařízení během údržby nebo servisu nebo před likvidací nádob, výrobků či zařízení;

- Definice (12): „Recyklace“

- 12) „recyklací“ opětovné použití znovuzískaných fluorovaných skleníkových plynů po základním přečištění, včetně filtrace a vysoušení;

- Definice (13) „Regenerace“

- 13) „regenerací“ přepracování znovuzískaných fluorovaných skleníkových plynů tak, aby s ohledem na jejich zamýšlené použití měly vlastnosti rovnocenné vlastnostem nově vyrobené látky, a to ve schválených regeneračních zařízeních, která mají k dispozici vhodné vybavení a postupy umožňující regeneraci těchto plynů a která mohou posoudit a potvrdit úroveň požadované kvality;

Definice

Čl. 3

- Definice (16) : „Oprava“

- 16) „opravou“ obnova poškozených nebo netěsnících výrobků nebo zařízení, které obsahují fluorované skleníkové plyny nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, týkající se části, která tyto plyny obsahuje nebo je k tomuto účelu určena;

- Definice (17) : „Instalace“

- 17) „instalací“ proces spojení dvou nebo více částí zařízení nebo okruhů obsahujících fluorované skleníkové plyny nebo konstruovaných tak, aby tyto plyny obsahovaly, za účelem montáže systému na místě, kde bude provozován, včetně postupu, kterým jsou plynová potrubí systému spojena dohromady za účelem uzavření okruhu, bez ohledu na potřebu systém po montáži naplnit;

- Definice (18): „Údržba nebo servis“

- 18) „údržbou nebo servisem“ všechny činnosti kromě znovuzískávání podle článku 8 a kontrol těsnosti podle článku 4 a čl. 10 odst. 1 prvního pododstavce písm. b), které zahrnují otevření okruhů nebo jiných částí obsahujících nebo konstruovaných tak, aby obsahovaly fluorované skleníkové plyny, naplnění systému fluorovanými skleníkovými plyny, odstraňování jedné nebo více částí okruhu nebo zařízení, opětovnou montáž dvou nebo více částí okruhu nebo zařízení, jakož i opravu netěsností, nebo doplnění fluorovaných skleníkových plynů;

Definice

Čl. 3

- Definice (20 a 21): „Stacionární“ a „Mobilní“

20) „stacionárním“ obvykle se nepřesouvající během provozu a zahrnující přenosné pokojové klimatizační spotřebiče.;

21) „mobilním“ obvykle se přesouvající během provozu;

- Definice (23): „Chladírenské nákladní vozidlo“

23) „chladírenským nákladním vozidlem“ motorové vozidlo s hmotností nad 3,5 tuny, které je navrženo a zkonstruováno primárně pro přepravu zboží a které je vybaveno chladicí jednotkou;

- Definice (24): „Chladírenský přívěs“

24) „chladírenským přívěsem“ vozidlo, které je navrženo a zkonstruováno k vlečení za silničním vozidlem nebo tahačem primárně za účelem přepravy zboží a které je vybaveno chladicí jednotkou;

- Definice (25): „Chladírenské lehké užitkové vozidlo“

25) „chladírenským lehkým užitkovým vozidlem“ motorové vozidlo s hmotností do 3,5 tuny, které je navrženo a zkonstruováno primárně k přepravě zboží a které je vybaveno chladicí jednotkou;

Definice

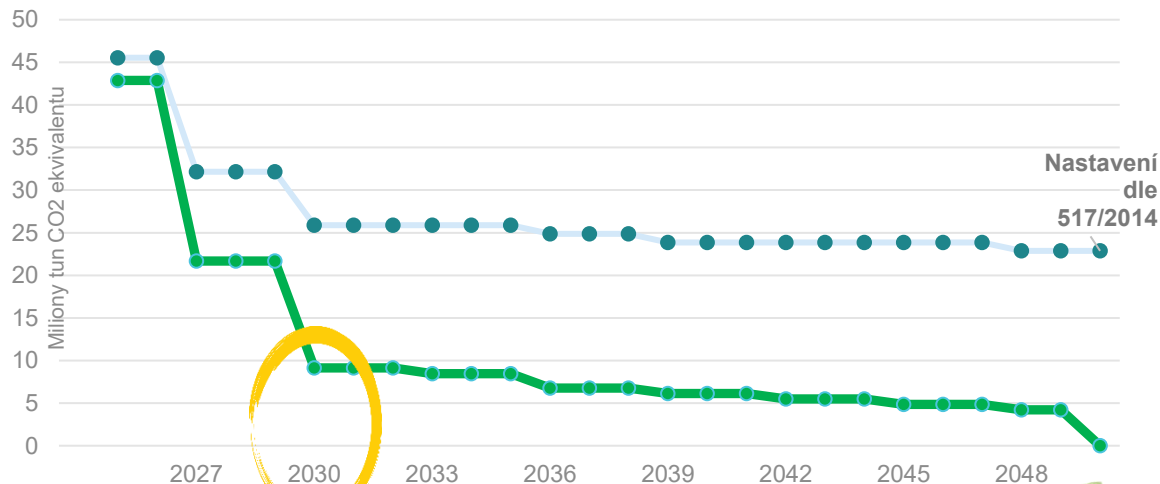
Čl. 3

- Definice (36): „Použití“
- 36) „použitím“ v souvislosti s fluorovanými skleníkovými plyny jejich využití při výrobě, údržbě nebo servisu včetně opětovného plnění výrobků a zařízení nebo při jiných činnostech a postupech uvedených v tomto nařízení;
- Definice (42): „Bezpečnostní požadavky“
- 42) „bezpečnostními požadavky“ požadavky na bezpečnost používání fluorovaných skleníkových plynů a přírodních chladiv nebo výrobků a zařízení, které je obsahují nebo jsou na nich závislé, zakazující používání některých fluorovaných skleníkových plynů nebo jejich alternativ, včetně případů, kdy jsou obsaženy ve výrobku nebo v zařízení na určitém místě zamýšleného využití, a to z důvodu zvláštností místa a použití, a které jsou stanoveny v:
- a) právu Unie nebo vnitrostátní právu nebo
 - b) právně nezávazném aktu, jenž obsahuje technickou dokumentaci nebo normy určené k zajištění bezpečnosti na daném místě, za předpokladu, že jsou v souladu s příslušnými právními předpisy Unie nebo vnitrostátními právními předpisy;

HFC phase-out

Harmonogram postupného snižování množství HFC látek uváděných v EU na trh 2025-2050

Čl. 16, 17

- **Harmonogramu 2025 – 2050.**
Oproti nařízení (EU) č. 517/2014 snížení i pro nadcházející období
2025-2026 **31% → 24%**
2027-2029 **24% → 12%**
- **Tříleté cykly** pro snižování výroby a spotřeby HFC látek
- **Výjimky** → zneškodnění v EU, vstupní suroviny, vývoz z EU (nesmí být ve výrobcích a zařízeních), vojenská vybavení, odvětví polovodičových materiálů

Prevence emisí

Čl. 4(7)

- Všeobecné povinnosti

- Zákaz úmyslného vypouštění F-plynů do atmosféry
- Při technicky nezbytném vypouštění nutnost přijetí opatření, která v maximální možné míře zabrání únikům
- Provoz, výroba, skladování, přeprava – maximální opatření proti vypouštění F-plynů
- Při zjištění úniku – oprava bez zbytečného odkladu
- V případě povinných kontrol těsnosti – následná kontrola u mobilních zařízení (čl. 5 odst. 3 písm. a), b), c)) může být provedena přímo po opravě.

- Instalace, servis, údržba a oprava, znovuzískávání FP v zařízeních RACHP+, elektrických spínacích zařízeních, protipožárních zařízeních, rozpouštědla

- Povinnost fyzických (a právnických) osob vlastnit certifikaci (čl. 10 odst. 1 první pododstavec)

- Servis, údržba a oprava klimatizačních zařízení v motorových vozidlech (směrnice 2006/40/ES)

- Povinnost fyzických osob vlastnit alespoň osvědčení o školení (čl. 10 odst. 1 druhý pododstavec)

Kontroly těsnosti

Čl. 5

- F-plyny s nízkým GWP
- Směsi HFC/HFO
 - GWP směsi přesáhne GWP limit při zohlednění GWP všech složek, jak je požadováno v příloze VI nebo
 - Směs obsahuje více než 1 kg látky HFO (oddíl 1 příl. II) – tzn. Kg limit se vztahuje pouze na složku HFO, nikoliv směs jako celek
 - U stávajících zařízení možné navýšení četnosti kontrol
- Mobilní zařízení
 - **Od 12. 3. 2027**

Čl. 5, odst.3 písm. b)

- Chladicí jednotky – chladírenské nákladní vozidla a přívěsy; lehká užitková vozidla, intermodální kontejnery, chladicí kontejnery, železniční vagony
- → certifikace

Čl. 5, odst.3 písm. c)

- AC a TČ*: těžká nákladní vozidla, dodávky, nesilniční mobilní stroje používané v zemědělství, těžebním a stavebním provozu, vlaky, metro, tramvaje a letadla
- → držitelé osvědčení o školení (jako pro autoklimatizace)

- * režim pravidelných inspekcí zahrnující kontroly těsnosti = splnění

F-plyny	1 x 12/24* měsíců	1 x 6/12* měsíců	1 x 3/6*, ** měsíců
Příloha I (HFC látky, např. R134a, R32, R410a)	5 - 50 t ekv. CO ₂	50 - 500 t ekv. CO ₂	> 500 t ekv. CO ₂
Oddíl 1 přílohy II („HFO“, např. HFC-1234yf)	1kg - 10kg	10kg - 100kg	> 100kg

Nová
povinnost

* Při nainstalovaném systému detekce úniků

** Povinný systém detekce úniků

- Hermeticky uzavřené zařízení (povinnost označení)

- F-plyny přílohy I – 10t ekv. CO₂
- F-plyny oddílu 1 přílohy II – 2 kg
- Obytné budovy – 3 kg F-plynu

Spodní limit kontroly těsnosti

Kontroly těsnosti

Související povinnosti 1/2

Čl. 7

- Vedení záznamů (čl. 7)

- Všechna zařízení, kde je povinná kontrola těsnosti
- Listinná či elektronická forma → VZOR [vyhláška č. 243/2023 Sb., příloha č. 1 část B](#)

- Prodej F-plynů příl. I nebo oddíl 1 příl. II (HFC, HFO látky)

Čl. 11(6)

- Prodejci:
 - evidence čísla certifikátu/**osvědčení** nakupujícího
 - zakoupená množství

Kontroly těsnosti

Související povinnosti 2/2

Čl. 8

- Znovuzískávání (čl. 8)

- Odpovědnost provozovatele, všechna zařízení s F-plyny v jiné než pěnové formě, po vyřazení z provozu
- Certifikované osoby
- Držitelé osvědčení pro autoklimatizace → mobilní zařízení (čl. 5 odst. 3 písm. b) a c))
- Opětovné použití znovuzískaných F-plynů (příl. I, oddíl 1 příl. II) → pouze po recyklaci či regeneraci
- Nádoby s F-plyny (příl. I, oddíl 1 příl. II) → před likvidací znovuzískání veškerých zbytkových F-plynů → recyklace, regenerace, zneškodnění
- Izolační materiály budov: rekonstrukce či demolice → zneškodnění, či znovuzískání F-plynů (a regulovaných látek dle nařízení (EU) 2024/590 za účelem zneškodnění

Znovuzískávání

Čl. 8

- Odpovědnost provozovatele, všechna zařízení s F-plyny v jiné než pěnové formě, po vyřazení z provozu
- Certifikované osoby
- Držitelé osvědčení pro autoklimatizace → mobilní zařízení (čl. 5 odst. 3 písm. b) a c))

MOBILNÍ ZAŘÍZENÍ

OD 12. 3. 2027

3. Povinnost stanovená v odstavci 1 se vztahuje na provozovatele kteréhokoli z těchto mobilních zařízení:
 - a) chladicí okruhy chladicích jednotek chladírenských nákladních vozidel a chladírenských přívěsů;
 - b) chladicí okruhy chladicích jednotek chladírenských lehkých užitkových vozidel a intermodálních kontejnerů, včetně chladírenských kontejnerů, a železničních vagonů;
 - c) chladicí okruhy klimatizačních zařízení a tepelných čerpadel v těžkých nákladních vozidlech, dodávkách, nesilničních mobilních strojích používaných v zemědělství, těžebním a stavebním provozu, ve vlcích, metru, tramvajích a letadlech.
4. Pro znovuzískání fluorovaných skleníkových plynů z klimatizačních zařízení motorových vozidel, která spadají do oblasti působnosti směrnice 2006/40/ES, a z mobilních zařízení uvedených v odst. 3 písm. b) a c) se za náležitě kvalifikované považují pouze fyzické osoby, které jsou držiteli alespoň osvědčení o školení v souladu s čl. 10 odst. 1 druhým pododstavcem tohoto nařízení.

- Opětovné použití znovuzískaných F-plynů (příl. I, oddíl 1 příl. II) → pouze po recyklaci či regeneraci
- Nádob s F-plyny (příl. I, oddíl 1 příl. II) → před likvidací znovuzískání veškerých zbytkových F-plynů → recyklace, regenerace, zneškodnění
- Izolační materiály budov: rekonstrukce či demolice → zneškodnění, či znovuzískání F-plynů (a regulovaných látek dle nařízení (EU) 2024/590 za účelem zneškodnění

Certifikace

Čl. 10 + čl. 4(7), čl. 5(1), (4) a (5), čl. 8

- F-plyny a jejich ALTERNATIVY, včetně PŘÍRODNÍCH chladiv

- Instalace, údržba, servis, oprava, vyřazení z provozu
- Kontroly těsnosti
- znovuzískávání

Podle typu zařízení, kategorie certifikátu

- Pravidelná školení nebo proces hodnocení

- 1x za 7 let
- Poprvé nejpozději do **12. 3. 2029**
- Certifikované osoby, držitelé osvědčení (autoklimatizace)

- Stávající certifikáty a osvědčení zůstávají v platnosti

- Rozsah a podmínky v nich stanovené
- Nevztahují se alternativy F-plynů vč. přírodních chladiv

- NOVÉ: Prováděcí nařízení (EU) 2024/2215 (minimální požadavky na certifikaci RACHP+)

- Postupné nahrazování i dalších prováděcích nařízení → v průběhu 2025 (požární ochrana, elektrická spínací zařízení, rozpouštědla, autoklimatizace)

Certifikace RACHP +

Čl. 10 + čl. 4(7), čl. 5(1), (4) a (5), čl. 8

Prováděcí nařízení (EU) 2024/2215 (minimální požadavky na certifikaci RACHP+)

- Nevztahuje se na výrobní činnosti prováděné v místě výroby zařízení

- Stacionární chladicí zařízení
- Stacionární klimatizační zařízení a tepelná čerpadla
- Stacionární organické Rankiovy cykly
- Chladicí jednotky chladírenských nákladních vozidel a chladírenských přívěsů
- **NOVĚ: Chladicí jednotky chladírenských lehkých užitkových vozidel, intermodálních kontejnerů a železničních vagonů**

Stávající kategorie	Nová kategorie	oprávnění
I, II	A1, A2	F-plyny + uhlovodíky (propan)
-	B	CO ₂
-	C	NH ₃
III	D	F-plyny znovuzískávání (zařízení s obsahem méně než 3 kg)
IV	E	F-plyny, kontroly těsnosti bez zásahu do chladicího okruhu

info@envigroup.cz

www.envigroup.cz

Certifikace v ČR

Čl. 10 + čl. 4(7), čl. 5(1), (4) a (5), čl. 8

- Certifikační a hodnotící subjekty ČR (RACHP)
 - Školící středisko SCHKT a TČ, s.r.o. - [WEB](#)
 - K a S, s.r.o. - [WEB](#)
- Hodnotící subjekt (požární ochrana)
 - EAF Protect, s.r.o. - [WEB](#)
- Hodnotící subjekt (el. spínací zařízení)
 - Školící a certifikační středisko - Elektrozařízení s F-plyny s.r.o. - [WEB](#)
- Vydávání certifikátů
 - Novela zákona č. 73/2012 Sb. (2023)
 - MŽP - od 24.3.2024 certifikáty sektoru RACHP NEVYSTAVUJE (FO, FOP, PO)
 - od 08/2025 MŽP nevystavuje certifikáty v oblasti elektrických spínacích zařízení
 - kopie, změny stávajících certifikátů ANO

Školení

Čl. 10 + čl. 4(7), čl. 5(1), (4) a (5), čl. 8

- F-plyny a jejich ALTERNATIVY, včetně PŘÍRODNÍCH chladiv

- Údržba, servis, oprava
- Kontroly těsnosti
- znovuzískávání

Podle typu zařízení, kategorie osvědčení

- Pravidelná školení

- 1x za 7 let
- Poprvé nejpozději do **12. 3. 2029**
- Všichni stávající držitelé osvědčení (autoklimatizace)

- Stávající a osvědčení zůstávají v platnosti

- Rozsah a podmínky v nich stanovené
- Nevztahují se alternativy F-plynů vč. přírodních chladiv

- NOVÉ: Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/1893 (minimální požadavky na osvědčení některých mobilních zařízení s obsahem F-plynů)

- V platnosti od 9.10.2025
- Nahrazení dosavadního prováděcího nařízení Komise (ES) 307/2008, odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na nové nařízení dle srovnávací tabulky v příloze II

Školení

Seminář F-plyny a R-látky

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/1893
(minimální požadavky na osvědčení některých mobilních zařízení s obsahem F-plynů)

- Nevztahuje se na výrobní činnosti prováděné v místě výroby zařízení

- **Klimatizační zařízení:** motorová vozidla v působnosti směrnice 2006/40/ES (M1, N1)
- **Klimatizační zařízení a tepelná čerpadla:** těžká nákladní vozidla, dodávky, nesilniční mobilní stroje (zemědělství, těžební a stavební provoz), vlaky, metra, tramvaje
- **Chladicí okruhy** chladicích jednotek chladírenských lehkých užitkových vozidel, intermodálních kontejnerů a železničních vagonů

NOVĚ: Chladicí jednotky chladírenských lehkých užitkových vozidel, intermodálních kontejnerů a železničních vagonů

CERTIFIKACE RACHP+, nařízení (EU) 2024/2215

Nová kategorie	Oprávnění - látky	Oprávnění - činnosti	Pozn.
M1	F-plyny + uhlovodíky (propan)	- Údržba, servis, opravy - Kontroly těsnosti - Znovuzískávání	- čl. 1 odst. 1 písm. a), b), c) a d)
M2	F-plyny + uhlovodíky (propan)	- Údržba, servis, opravy - Kontroly těsnosti - Znovuzískávání	- čl. 1 odst. 1 písm. a), b), c) a d) Omezení na použití automatizované rekuperační a plnicí stanice
M3	CO ₂ www.dubanci.cz	- Údržba, servis, opravy	- čl. 1 odst. 1 písm. a)
M4	F-plyny www.dubanci.cz	- Znovuzískávání	- čl. 1 odst. 1 písm. c) a d)

Atestační subjekty

Čl. 10(3)

- Seznam na WEBu MŽP

- Úprava školicích materiálů

3. Do jednoho roku ode dne vstupu prováděcího aktu uvedeného v odstavci 8 v platnost] členské státy zavedou nebo upraví certifikační programy včetně procesů hodnocení, a zajistí, aby byla k dispozici školení o praktických dovednostech a teoretických znalostech pro fyzické osoby provádějící činnosti uvedené v odstavci 1. Členské státy rovněž zajistí, aby byly k dispozici školicí programy pro získání osvědčení o školení v souladu s odst. 1 druhým pododstavcem.

- Povinnost oznámení MŽP (zákon č. 73/2012 Sb., §9 odst. 5 písm. b)

Omezení pro uvádění na trh a prodej

Čl. 11+
příloha IV

- Výrobky a zařízení včetně jejich částí data zákazů v příloze IV

→ části výrobků a zařízení pro opravu a servis těch stávajících dle příl. IV povoleno, ALE nesmí dojít ke:

- zvýšení výkonu
- Zvýšení množství obsažených F-plynů
- Změně typu použitého F-plynu vedoucí ke zvýšení GWP
- **Nezákonně uvedené výrobky, zařízení a jejich části na trh** → nesmí být použity, dodány jiným osobám ani vyvezeny
→ skladování/přeprava za účelem znovuzískání F-plynu a následné likvidace
- **Následné dodávky zákonně uvedených výrobků a zařízení na trh možné bez časového omezení** → pokud to bude více než 1 rok od data zakazu v příloze nutnost prokázání, že uvedení na trh bylo v souladu s právními předpisy před datem zakazu (doklady o uvedení na trh* = celní propuštění do volného oběhu v EU nebo první dodání či poskytnutí jiné osobě EU)
- **Ekodesign** → zakazy dle přílohy IV se nevztahují na zařízení, jehož emise vyjádřené v ekv. CO₂ během životního cyklu jsou nižší než u rovnocenného zařízení, které splňuje požadavky ekodesignu dle směrnice 2009/125/ES

* Definice č. 6, čl. 3, „uvádění na trh“

Omezení pro uvádění na trh a prodej

Čl. 11+
příloha IV

- Nádoby na jedno použití

Výrobky a zařízení	Datum zákazu
(1) Nádoby na jedno použití na fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I, prázdné, částečně či zcela naplněné, používané při servisu, údržbě nebo plnění chladicích a klimatizačních zařízení nebo tepelných čerpadel, systémů požární ochrany nebo elektrických spínacích zařízení nebo pro použití jako rozpouštědla.	4. července 2007

3. Kromě zákazů uvádění na trh stanovených v bodě 1 přílohy IV se zakazuje dovoz, jakékoli nákladní dodání nebo poskytnutí jiným osobám v Unii za úplatu nebo bezplatně, použití nebo vývoz nádob na jedno použití na fluorované skleníkové plyny, které jsou uvedeny v příloze I a v oddíle 1 přílohy II, prázdných nebo zcela či částečně naplněných. Tyto nádoby mohou být skladovány nebo přepravovány pouze za účelem následné likvidace. Tento odstavec se nevztahuje na nádoby pro laboratorní nebo analytická použití fluorovaných skleníkových plynů.

a) nádoby, které se nedají opětovně naplnit bez úpravy pro tento účel a

b) nádoby, které lze opětovně naplnit, ale jsou dovezeny nebo uvedeny na trh, aniž by bylo zajištěno jejich vrácení za účelem opětovného naplnění.

Bez doložení zajištění
opětovného naplnění

S doložením zajištění
opětovného naplnění

Omezení pro uvádění na trh a prodej

- **Nádoby na jedno použití**
- Opětovně plnitelné nádoby bez dokladů o jejich vrácení za účelem opětovného naplnění → „systém zpětného odběru“
- **Uvádění na trh:** prohlášení o shodě, doklady o závazných opatřeních ke vrácení nádob za účelem opětovného naplnění
 - Logistická opatření + dotčené subjekty a jejich závazky
 - Závazné vůči koncovým uživatelům
 - Evidence 5 let

Bez doložení zajištění
opětovného naplnění

S doložením zajištění
opětovného naplnění

STACIONÁRNÍ CHLAZENÍ

(2)	Chladicí a mrazicí zařízení pro domácnost:	a) obsahující HFC s GWP nejmenší 150;	1. ledna 2015
		b) obsahující fluorované skleníkové plyny s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu.	1. ledna 2026
(3)	Chladicí a mrazicí zařízení pro komerční použití (samostatná zařízení):	a) obsahující HFC s GWP nejmenší 2 500;	1. ledna 2020
		b) obsahující HFC s GWP nejmenší 150;	1. ledna 2022
		c) obsahující jiné fluorované skleníkové plyny s GWP nejmenší 150.	1. ledna 2025
(4)	Jakékoli samostatné chladicí zařízení, s výjimkou chladiců kapalin obsahující fluorované skleníkové plyny s GWP nejmenší 150, kromě případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu.		1. ledna 2025
(5)	Chladicí zařízení, s výjimkou chladiců kapalin a zařízení uvedených v bodech 4 a 6, které obsahuje tyto plyny nebo jehož provoz je na těchto plynech závislý:	a) HFC s GWP nejmenší 2 500, s výjimkou zařízení určených pro použití k chlazení výrobků na teploty nižší než -50°C ;	1. ledna 2020
		b) fluorované skleníkové plyny s GWP nejmenší 2 500, s výjimkou zařízení určených pro použití k chlazení výrobků na teploty nižší než -50°C ;	1. ledna 2025
		c) fluorované skleníkové plyny s GWP nejmenší 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu.	1. ledna 2030
(6)	Sdružené centrální chladicí systémy pro komerční použití o jmenovitém výkonu nejmenší 40 kW, které obsahují fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I s GWP nejmenší 150 nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, s výjimkou primárního chladicího okruhu kaskádních systémů, kde lze použít fluorované skleníkové plyny s GWP nižším než 1 500.		1. ledna 2022

STACIONÁRNÍ CHLADIČE KAPALIN (CHILLERY)

(7)	Chladiče kapalin, které obsahují tyto plyny nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý:	a) HFC s GWP nejmenší 2 500, s výjimkou zařízení určeného pro použití k chlazení výrobků na teploty nižší než -50°C ;	1. ledna 2020
		b) fluorované skleníkové plyny s GWP nejmenší 150 u chladičů kapalin o jmenovitém výkonu do 12 kW, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu;	1. ledna 2027
		c) fluorované skleníkové plyny u chladičů kapalin o jmenovitém výkonu do 12 kW včetně, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu;	1. ledna 2032
		d) fluorované skleníkové plyny s GWP 750 u chladičů kapalin nad 12 kW, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu.	1. ledna 2027

Omezení dle:

- Maximální jmenovitý výkon 12 kW
- GWP 750, 150

STACIONÁRNÍ KLIMATIZACE A STACIONÁRNÍ TEPELNÁ ČERPADLA

(8) Samostatná klimatizační zařízení a tepelná čerpadla, s výjimkou chladičů kapalin:	a) pokojová klimatizační zařízení typu plug in, která koncový uživatel může přemísťovat z místnosti do místnosti a která obsahují HFC s GWP nejméně 150;	1. ledna 2020
	b) pokojová klimatizační zařízení typu plug in, monobloková klimatizační zařízení, jiná samostatná klimatizační zařízení a samostatná tepelná čerpadla o maximální jmenovitém výkonu do 12 kW včetně, která obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejméně 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků. Pokud by bezpečnostní požadavky v místě provozu neumožňovaly použití fluorovaných skleníkových plynů s GWP nižším než 150, je limit pro GWP 750;	1. ledna 2027
	c) pokojová klimatizační zařízení typu plug in, monobloková klimatizační zařízení, jiná samostatná klimatizační zařízení a samostatná tepelná čerpadla o maximální jmenovitém výkonu do 12 kW včetně, která obsahují fluorované skleníkové plyny, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků. Pokud by bezpečnostní požadavky v místě provozu neumožňovaly použití alternativ fluorovaných skleníkových plynů, je limit pro GWP 750;	1. ledna 2032
	d) monobloková a jiná samostatná klimatizační zařízení a tepelná čerpadla o maximální jmenovitém výkonu vyšším než 12 kW, ale nepřevyšující 50 kW, která obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejméně 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků; pokud by bezpečnostní požadavky v místě provozu neumožňovaly použití fluorovaných skleníkových plynů s GWP nižším než 150, je limit pro GWP 750;	1. ledna 2027
	e) jiná samostatná klimatizační zařízení a tepelná čerpadla, která obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejméně 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků; pokud by bezpečnostní požadavky v místě provozu neumožňovaly použití fluorovaných skleníkových plynů s nižším než GWP 150, je limit pro GWP 750.	1. ledna 2030

Omezení dle:

- Maximální jmenovitý výkon **12 kW**
- **GWP 750, 150**

(9) Dělená klimatizační zařízení a tepelná čerpadla (†):	a) dělené systémy s jednou vnitřní jednotkou obsahující méně než 3 kg fluorovaných skleníkových plynů uvedených v příloze I, které obsahují fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I s GWP nejméně 750 nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý;	1. ledna 2025
	b) dělené systémy vzduch-voda o jmenovitém výkonu do 12 kW včetně, které obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejméně 150 nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu;	1. ledna 2027
	c) dělené systémy vzduch-vzduch o jmenovitém výkonu do 12 kW včetně, které obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejméně 150 nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu;	1. ledna 2029
	d) dělené systémy o jmenovitém výkonu do 12 kW včetně, které obsahují fluorované skleníkové plyny nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu;	1. ledna 2035
	e) dělené systémy o jmenovitém výkonu vyšším než 12 kW, které obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejméně 750 nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu;	1. ledna 2029
	f) dělené systémy o jmenovitém výkonu vyšším než 12 kW, které obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejméně 150 nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu.	1. ledna 2033

JINÉ VÝROBKY A ZAŘÍZENÍ

(10)	Neuzavřené systémy s přímým odpařováním obsahující HFC a PFC jako chladiva.	4. července 2007
(11)	a) obsahující PFC;	4. července 2007
	b) obsahující HFC-23;	1. ledna 2016
	c) obsahující jiné fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I nebo na těchto plynech závislé, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků v místě provozu.	1. ledna 2025
(12)	Okna pro obytné domy obsahující fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I.	4. července 2007
(13)	Ostatní okna obsahující fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I.	4. července 2008
(14)	Obuv obsahující fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I.	4. července 2006

(15)	Pneumatiky obsahující fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I.	4. července 2007
(16)	Jednosložkové pěny obsahující fluorované skleníkové plyny uvedené v příloze I s GWP nejmenší 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění vnitrostátních bezpečnostních norem	4. července 2008
(17)	a) extrudovaný polystyren (XPS), který obsahuje HFC s GWP nejmenší 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění vnitrostátních bezpečnostních norem;	1. ledna 2020
	b) jiné pěny než extrudovaný polystyren (XPS), které obsahují HFC s GWP nejmenší 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění vnitrostátních bezpečnostních norem;	1. ledna 2023
	c) pěny, které obsahují fluorované skleníkové plyny, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků.	1. ledna 2033
(18)	Aerosolové rozprašovače dodávané na trh a určené k prodeji široké veřejnosti pro zábavné a ozdobné účely, uvedené v bodě 40 přílohy XVII nařízení (ES) č. 1907/2006, a signální klaksony obsahující HFC s GWP nejmenší 150.	4. července 2009
(19)	a) obsahující HFC s GWP nejmenší 150, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění vnitrostátních bezpečnostních norem, nebo v případech použití pro lékařské účely;	1. ledna 2018
	b) obsahující fluorované skleníkové plyny, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné pro splnění bezpečnostních požadavků, nebo v případech použití pro lékařské účely.	1. ledna 2030
(20)	Výrobky pro osobní péči (tj. pěnicí výrobky, krémy, pěny, tekutiny nebo spreje), které obsahují fluorované skleníkové plyny.	1. ledna 2025
(21)	Zařízení používaná pro ochlazování kůže, která obsahují fluorované skleníkové plyny s GWP nejmenší 150 nebo jejichž provoz je na těchto plynech závislý, s výjimkou použití pro lékařské účely	1. ledna 2025

Omezení pro uvádění na trh a prodej

- **Uvádění na trh** → pouze podniky s provozovnou v EU (příp. výhradní zástupce)
- **Nákup a prodej F-plynů**
- **Látky** - Pouze certifikované osoby a **držitelé osvědčení o školení** (sběr a distribuce bez certifikace či **osvědčení o školení**)
 - Prodejci – evidence čísla certifikátu nakupujícího + zakoupená množství
- **výrobky a zařízení (nehermeticky uzavřené)**
 - Doklad o instalaci certifikovanou osobou
 - Prodejci – evidence prodaných zařízení a certifikované společnosti provádějící instalaci

Umožnění výjimky ze zákazů přílohy IV na žádost členského státu:

- [Prováděcí nařízení Komise \(EU\) 2024/2729](#) – výjimka pro použití fluorovaných skleníkových plynů v některých zařízeních pro simulaci životního prostředí, laboratorních zařízeních pro sprejové sušení nebo mrazové sušení a v laboratorních odstředivkách
- [Prováděcí nařízení Komise \(EU\) 2024/3120](#) – výjimka pro použití F-plynů s GWP 150 a více v mechanických kryogenních mrazničkách (-150°C)
- [Prováděcí nařízení Komise \(EU\) 2024/3122](#) – výjimka pro použití F-plynů s GWP 150 a více v boxech pro přepravu krve a kontaktních šokových zmrazovačích plazmy
- [Prováděcí nařízení Komise \(EU\) 2025/33](#) – výjimka pro použití F-plynů s GWP 150 a více v některých zařízeních pro zpracování či uchování potravin

Označování

Čl. 12

- Chladicí zařízení
 - Klimatizační zařízení
 - Tepelná čerpadla
 - Protipožární zařízení
 - Elektrická spínací zařízení
 - Aerosolové rozprašovače s obsahem F-plynů včetně inhalátorů odměřených dávek
 - Všechny nádoby na F-plyny (nádoby s anestetiky se považují za výrobek (s i bez integrovaného ventilu)
 - Rozpouštědla na bázi F-plynů
 - Organické Rankinovy cykly
- V průběhu 2025 postupný přechod na nové povinnosti označování – postup dojednaný s EC (DG SANTE, DG CLIMA) a SÚKL
- V případech uplatnění výjimky (dle čl. 11 odst. 5 nebo čl. 16 odst. 4) – upřesnění doby platnosti

Výjimky ze zákazů přílohy č. IV

Inhalátory odměřených dávek

Označování

Čl. 12

- **Prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/2174** - formát štítků

NOVĚ

- Označení všech F-plynů (vč. HFO látek)
 - **Jazyk** štítku v úředních jazycích členského státu, kde bude zboží uváděno na trh
 - **„Bezpečností požadavky“** (definice čl. 3 bod 41) – uvedení na štítku + informace o příslušném předpisu či právně nezávazném aktu (např. technická norma) v případě uplatnění výjimky ze zákazu pro uvádění výrobku či zařízení na trh dle přílohy IV
 - **Výjimky pro HFC ze systému kvót** údaj „osvobozeno od kvóty podle nařízení EPaR (EU) 2024/573“
- a) „100 % recyklováno“ pro recyklované fluorované skleníkové plyny uvedené v přílohách I a II nařízení (EU) 2024/573, které neobsahují žádné nově vyrobené látky;
- b) „100 % regenerováno“ pro regenerované fluorované skleníkové plyny uvedené v přílohách I a II nařízení (EU) 2024/573, které neobsahují žádné nově vyrobené látky, nebo v případě směsí, kdy přidání nově vyrobených látek za účelem úpravy složení směsi nepřesahuje 10 % hmotnosti směsi;

- Informace o obsahu F-plynů
- Název/označení F-plynu, příp. chemický název
- Množství (hmotnost a ekvivalent CO₂)

**„Obsahuje fluorované
skleníkové plyny“**

R134a (GWP=1430)

15 kg, 21,45 t ekv. CO₂

Kontrola použití

- Zákazy použití pro servis a údržbu

- Při nedostatku regenerovaných a recyklovaných F-plynů možnost výjimky ze zákazu na základě žádosti členských států

- Bezpečnostní výjimky (definice č. 42)

		2024 a dříve	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032 a později
Chladicí zařízení *	nové chladivo	GWP 2500**	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 750x, xx
	regenerované chladivo dle příl. I ***	x	x	x	x	x	x	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500
	recyklované chladivo dle příl. I ****	x	x	x	x	x	x	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500
klimatizační zařízení a tepelná čerpadla	nové chladivo	x	x	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500	GWP 2500
	regenerované chladivo dle příl. I ***	x	x	x	x	x	x	x	x	GWP 2500
	recyklované chladivo dle příl. I ****	x	x	x	x	x	x	x	x	GWP 2500

* výjimka pro vojenská vybavení nebo zařízení určená pro užití k chlazení produktů při teplotách nižších než -50 °C

** platí při velikosti náplně 40 t ekv. CO₂

*** povinnost označení nádob dle čl. 12 odst. 7

**** pod podmínkou, že byly z tohoto zařízení znovuzískány; takové recyklované plyny smí použít pouze podnik, který je znovuzískal v rámci údržby nebo servisu, nebo podnik, pro nějž byly v rámci údržby nebo servisu znovuzískány

x stacionární chladicí zařízení s výjimkou chladivů kapalin (chillerů)

xx nevztahuje na vojenské vybavení nebo zařízení určená pro užití k chlazení produktů při teplotách nižších než -50 °C, ani na zařízení určená pro užití k chlazení jaderných elektráren.

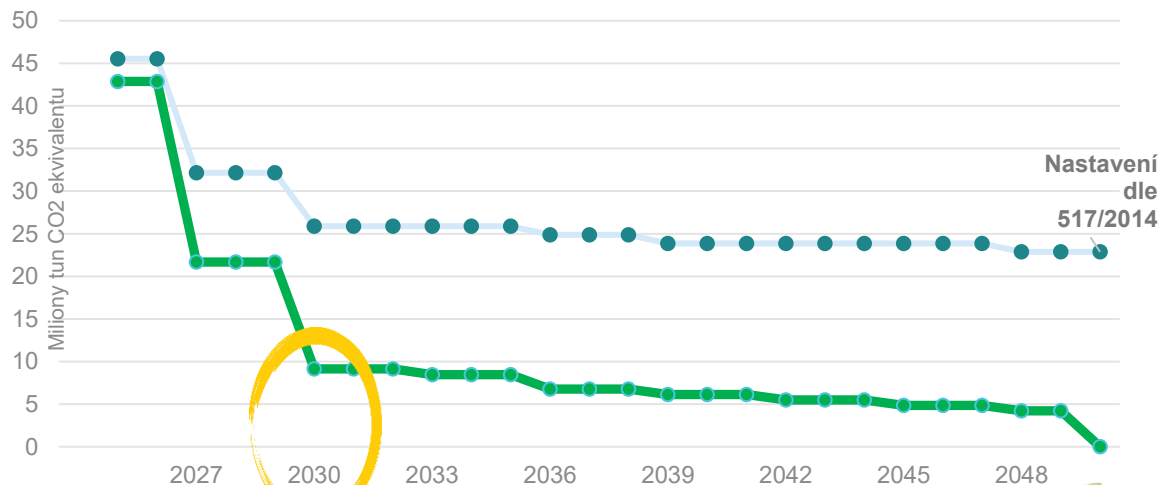
Kontrola použití

- Inhalační anestetikum **desfluran**: zákaz použití od 1. ledna 2026, výjimka pro nezbytné případy, kdy ze zdravotních důvodů nelze použít jiné anestetikum
- **SF₆**: od 1. ledna 2035 zákaz použití pro **údržbu a servis** elektrických spínacích zařízení vyjma látky recyklované či regenerované
- Zákazy **uvádění do provozu** elektrických spínacích zařízení s obsahem **SF₆**: postupně od 1. ledna 2026 (kategorie dle napětí)

HFC phase-out

Harmonogram postupného snižování množství HFC látek uváděných v EU na trh 2025-2050

Čl. 16, 17

- Uvádění na trh HFC = výrobci a dovozci
- Výjimky ze systému kvót:
 - zneškodnění v EU,
 - použití jako vstupní suroviny,
 - vývoz z EU (nesmí být ve výrobcích a zařízeních),
 - vojenská vybavení,
 - odvětví polovodičových materiálů

Kvóty

Úpravy mechanismu přidělování kvót → požadavky na žadatele - držitele kvót

Čl. 18

- **Omezení okruhu žadatelů** o přidělení kvóty (cílem zapojení pouze podniků z oboru)
 - **Provozovna výrobce nebo dovozce Unii**, případně jmenování jediného zástupce v EU
 - **Tříletá zkušenost** s obchodováním s chemickými látkami nebo se servisem RACHP/protipožární zařízení před obdobím přidělení kvóty (roky jdoucí po sobě)
 - V F-gas portálu **fyzická adresa podniku (výrobce, dovozce) umístění a výkonu činnosti**. 1 fyzická adresa = 1 registrovaný podnik.
 - **1 stejný skutečný vlastník* = jeden podnik**. Nárok na referenční hodnotu a na přidělení kvóty má pouze tento jediný podnik, který je na portálu F-gas zaregistrován jako první, pokud skutečný vlastník neurčí jinak.

- * **Skutečný vlastník** = každá fyzická osoba, která v konečném důsledku tzv. vlastní nebo kontroluje právnickou osobu nebo právní uspořádání.
- * Evidence skutečných majitelů: <https://esm.justice.cz/ias/issm/rejstrik>

Prováděcí nařízení Komise (EU)
2024/2473 k registraci a
fungování F-gas portálu

Kvóty

Úpravy mechanismu přidělování kvót → přidělování

Čl. 17

- **Omezení okruhu žadatelů** o přidělení kvóty (cílem zapojení pouze podniků z oboru)
- **F-gas portál:** Registrace → Stanovení referenční hodnoty → Požadavek pro dodatečnou kvótu (každoročně **do roku 2024**)
- **NOVĚ:** Prohlášení o (dodatečné) potřebě kvóty **1x za tři roky na následující tři roky.**

1. května – 1. června 2024 (požadavky na rok 2025, 2026 a 2027)

The screenshot shows the F-gas portal interface. At the top, there's a navigation bar with 'CLIMATE ACTION' and 'F-Gas'. Below it, a blue banner reads 'European Commission F-Gas'. A breadcrumb trail shows 'European Commission > Climate Action > Policies > Fluorinated Gases > Portal'. A 'GO TO ODS' button is on the right. Below the banner, there's a row of tabs: 'CZECH REPUBLIC', 'HOME', 'PROFILE', 'REGISTRATIONS', 'HFC REGISTRY', 'AUDITORS', and 'REPORTING'. The 'CZECH REPUBLIC' tab is active. The main content area says 'WELCOME JANA MASICKOVA <JANA.MASICKOVA@MZIP.CZ>' and 'YOU ARE IDENTIFIED AS CZECH REPUBLIC'. On the left, a 'MESSAGE BOARD' section contains a message about independent auditors. On the right, a 'HELP' section lists links to security, privacy, and useful links. At the bottom, a 'CONTACT US' section provides an email address.

F-gas portál

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/fluorinated-greenhouse-gases/f-gas-portal_en

Držitelé kvót

Doposud: Oznámení v Úředním věstníku EU

Nově: Oznámení na F-gas portálu

Kvóty

Úpravy mechanismu přidělování kvót → zpoplatnění

Čl. 17

- Zpoplatnění zavedeného systému kvót: **1t ekvivalentu CO₂ = 3 €**

→ Výpočet maximální kvóty k přidělení na následující kalendářní rok

→ **Zpoplatnění přidělení kvóty**, ne až její využití

→ Informace o splatné částce a lhůtě provedení platby v účtu na F-gas portálu

→ Přidělená kvóta odpovídá zaplacené částce

→ Bezplatné přerozdělení nesplacené kvóty ve stanovené lhůtě výrobcům a dovozcům, kteří včas zaplatili za svou maximální vypočtenou kvótu a zároveň učinili prohlášení o dodatečném přidělení kvóty (1x 3 roky)

→ mají stanovenou referenční hodnotu + požádáno o dodatečnou kvótu (celková kvóta se skládá ze dvou složek)

→ Platné do konce roku 2027, potom se nezaplacená kvóta zruší

→ Upravitelnost částky 3 € dle inflace

→ Čl. 17 odst. 7: **Každoroční vyhodnocení dopadu snižování kvót na trh s tepelnými čerpadly** – v případě nedostatku a ohrožení cílů REPower EU umožnění navýšení kvóty *

→ Využití příjmu na pokrytí administrativních nákladů + všeobecný rozpočet EU

Kvóta přidělená v roce 2025 na rok 2026 bude podléhat ceně kvóty ve výši 3 EUR za přidělenou 1t ekvivalentu CO₂.

* **2025-2026** = 4 410 247 tun ekv. CO₂

* **2027-2029** = 1 425 536 tun ekv. CO₂

Kvóty

Úpravy mechanismu přidělování kvót → zařízení a výrobky, převod kvót a povolení (autorizace) k jejich využití

čl. 19 a 21

- Chladicí a klimatizační zařízení, tepelná čerpadla a inhalátory odměřených dávek (2025) s obsahem HFC látek
- Prohlášení o shodě + ověření správnosti dokumentace, prohlášení o shodě a pravdivosti podaného reportingu (HFC látky) nezávislým auditorem registrovaným na F-gas portálu do 30. dubna (poprvé v roce 2025)*
- Dovozce bez provozovny v Unii musí jmenovat výhradního zástupce s provozovnou v Unii → nese plnou odpovědnost za dodržování nařízení
- Snížení hranice pro uvádění na trh výrobků a zařízení s obsahem HFC mimo systém kvót:

100 t ekvivalentu CO₂ (517/2014) → **10 t ekvivalentu CO₂** (2024/573)

- Převod kvót: výrobci a dovozci mající na F-gas portálu referenční hodnotu → možný pouze 1 převod
- Povolení k využití kvóty (autorizace) pro dovoz předem naplněného zařízení: výrobci a dovozci mající na F-gas portálu referenční hodnotu
 - v okamžiku povolení výrobcem/dovozcem se příslušná množství HFC považují za uvedené na trh
 - Možnost 1x přenést povolení na jiný podnik
- **Noví účastníci (dovozci a výrobci, kteří v současné době nemají referenční hodnotu) již nemohou převádět nebo předávat oprávnění (autorizovat) k využití své kvóty.**

F-gas portál

F-gas portál

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/fluorinated-greenhouse-gases/f-gas-portal_en

Čl. 20

- **Povinná registrace před (potvrzuje Komise):**

- **dovoz nebo vývoz** fluorovaných skleníkových plynů a výrobků a zařízení obsahujících fluorované skleníkové plyny, s výjimkou dočasného uskladnění podle čl. 5 bodu 17 nařízení (EU) č. 952/2013
- předložení **prohlášení** podle čl. 17 odst. 3 = **žádost o kvótu**
- **obdržení kvóty** pro uvedení částečně fluorovaných uhlovodíků na trh v souladu s čl. 17 odst. 4 nebo provádění **převodu kvót** či získávání takto převedených kvót v souladu s čl. 21 odst. 1, nebo udělení či získání povolení k **využívání kvóty** v souladu s čl. 21 odst. 2 nebo přenesení tohoto povolení k využívání kvóty v souladu s čl. 21 odst. 3;
- dodávání nebo přijímání částečně fluorovaných uhlovodíků pro **účely uvedené v čl. 16 odst. 2 písm. a) až e)**; = **Výjimky**
- provádění veškerých dalších činností, které vyžadují **podávání zpráv** podle článku 26
- získání **výrobních práv** podle článku 14 a pro provedení nebo přijetí převodu a povolení výrobních práv uvedených v článku 15
- **ověřování zpráv** uvedených v čl. 19 odst. 3 a čl. 26 odst. 8

PLATNÁ REGISTRACE na F-gas portálu

= **LICENCE** v okamžiku dovozu/vývozu (čl. 22 odst. 1)

Obchod

Dovoz – vývoz

Analogie s nařízením (EU)
2024/590 o regulovaných
látkách – čl. 16 – 19

čl. 22

LICENCE → Veškerý dovoz a vývoz F-plynů a výrobků a zařízení s jejich obsahem

→ výjimkou případ dočasného uskladnění

→ nevztahuje se na osobní věci

LICENCE

= platná registrace na F-gas portálu
v okamžiku dovozu/vývozu

- Dovážené F-plyny považovány za nově vyrobené plyny

Zákaz vývozu

→ Pěny, technické aerosoly, stacionární chladicí a klimatizační zařízení, stacionární tepelná čerpadla (uvedená v příl. IV) s F-plyny o GWP ≥ 1000

→ Platnost **od 12. března 2025**

→ Výjimka pro vojenská vybavení a výrobky a zařízení, které mohou být uvedeny na trh v souladu s příl. IV

→ Výjimka pro výjimky ze zákazů příl. IV (dle čl. 11 odst. 5) – stanoveno prováděcími předpisy

- Povinnost podniků s provozovnou v Unii zajistit, že vývoz chladicích a klimatizačních zařízení a TČ neporušuje dovozní omezení nastavená v cílové destinaci

Obchod

Kontroly obchodu

Seminář F-plyny a R-látky

Analogie s nařízením (EU)
2024/590 o regulovaných
látkách – čl. 16 – 19

čl. 23

- **Propuštění do volného oběhu:** podnik mající kvótu či povolení k jejímu využití a registrovaný na F-gas portálu = dovozce uvedený v celním prohlášení
- **Jiný účel:** Podnik registrovaný na F-gas portálu = deklarant uvedený v celním prohlášení, který je držitelem povolení pro zvláštní režim, jiný než tranzit
- **Tranzitní režim:** Podnik mající kvótu či povolení k jejímu využití registrovaný na F-gas portálu = držitel režimu
- **Vývoz:** podnik registrovaný na F-gas portálu = vývozce uvedený v celním prohlášení

- **Informace poskytované celním orgánům (dovoz/vývoz):**

- Identifikační číslo na F-gas portálu
- EORI (registrační a identifikační číslo hospodářských subjektů)
- Čistá hmotnost F-plynů
- Zbožový kód (kombinovaná nomenklatura, TARIC)
- Obsah F-plynů uvedený v tunách ekvivalentu CO₂

Informace k EORI na
webu Celní správy ČR

https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=cs#

→ **Propouštění do
volného oběhu,
dovoz/vývoz**

→ **Dozor nad trhem,
označení**

- Celní kontroly:

- Kvóty/ povolení k využití kvóty PŘED propuštěním zboží do volného oběhu
- Registrace dovozce/deklaranta/vývozce na F-gas portálu
- Opětovně plnitelné nádoby (látky HFC a příl. II., např. HFO) – prohlášení o shodě vč. dokladů o opatřeních pro vrácení nádoby za účelem opětovného naplnění (čl. 11 odst. 4)
- Doklad o zneškodnění či znovuzískání a dalším použití HFC 23 vzniklém jako vedlejší produkt výroby daného F-plynu (čl. 4 odst. 6)
- Prohlášení o shodě při uvádění na trh výrobků a zařízení s obsahem F-plynů (čl. 19 odst. 2)
- Ověření souladu s pravidly dovozu a vývozu, pravděpodobnost nedovoleného obchodu a dodržování předpisů daným podnikem v minulosti
- Kontrola:
 - zboží + popisu v licenci a celním prohlášení
 - zákaz dle přílohy IV a jednorázových lahví
 - Označení dle čl. 12

Obchod

Kontroly obchodu/Sledování nedovoleného obchodu

Seminář F-plyny a R-látky
Analogie s nařízením (EU)
2024/590 o regulovaných
látkách – čl. 16 – 19

čl. 24

- Celní orgány:

- Zabránění pokusům o dovoz/vývoz F-plynů a výrobků a zařízení s jejich obsahem, na něž se vztahuje nařízení o F-plynech
- **Nelegální jednorázové lahve (vč. znovuplnitelných bez potřebných dokladů)** → zabavení či odebrání za účelem zneškodnění (celní orgány či orgány dozoru nad trhem)
- **F-plyny v rozporu s kvótami a povoleními k využití kvót** → možnost zavedení aukcí
- **Zákaz vývozu F-plynů (příl. I oddíl 1), jejichž propuštění do volného oběhu je v rozporu s nařízením**

Jednotný portál EU pro oblast celnictví

The EU Single Window Environment for Customs:

https://taxation-customs.ec.europa.eu/eu-single-window-environment-customs_en

Celní správa ČR:

<https://www.celnisprava.cz/cz/clo/e-customs/single-window/Stranky/default.aspx>

ČR 1. v EU: v plném provozu od 2022

SINGLE WINDOW FOR CUSTOMS (CERTEX)

- informace o každé přepravě F-plynů (látek poškozujících ozonovou vrstvu atd.), výrobků a zařízení a využití kvóty/povolení k využití kvóty
- Propojení s F-gas portálem
- Automatizovaný proces

Dostupné online školení:

<https://customs-taxation.learning.europa.eu/course/view.php?id=689§ion=7>

Analogie s nařízením (EU) 2024/590 o regulovaných látkách – čl. 16 – 19

Reporting

Termín 31. března
za předchozí
kalendářní rok

čl. 26 + příloha č. IX

- Změny oproti stávajícímu stavu:**

- Nulový reporting, tzv „NIL REPORT“** → výrobce/dovozce, kterým byla přidělena či převedena kvóta, ale během předchozího kalendářního roku neuvedli na trh žádné množství HFC látek
- Uvedení na trh **10 t ekvivalentu CO₂** a více HFC látek nebo **100 t ekvivalentu CO₂** ve výrobcích nebo zařízeních

BDR EIONET

<https://bdr.eionet.europa.eu/help/fgases>

500 t ekvivalentu CO₂ (517/2014) → **10 t ekvivalentu CO₂ HFC látek** (2024/573) NEBO
→ **100 t ekvivalentu CO₂ jiných F-plynů**

- HFC látky (výjimky z kvót dle čl. 16 odst. 2)
- Uvedení na trh HFC látek pro účely výroby inhalátorů odměřených dávek pro podávání složek léčivých přípravků
- Regenerace F-plynů → **více než 1 metrická tuna** nebo **100 t ekvivalentu CO₂**
- Dovoz předem naplněného zařízení s HFC – 1000 t ekvivalentu CO₂ a více – zpráva o ověření
- Uvedení na trh **1 000 t ekv. CO₂ a více HFC látek** → ověření nezávislým auditorem **X** dříve **10 000 t ekv. CO₂** } → **do 30. dubna**

Vymáhání

Spolupráce a výměna informací, kontroly

Seminář F-plyny a R-látky
Analogie s nařízením (EU)
2024/590 o regulovaných
látkách – čl. 25 – 26

čl. 28 - 30

- **Spolupráce mezi dotčenými orgány**

- Vzájemné informování o nelegální činnosti, také mezi členskými zeměmi EU
- **Kontroly bez předchozích ohlášení,**
- **Kontroly online platformem**
- **Možnost požadavku kontroly z jiného členského státu**

Sankce a pokuty

NASTAVENÍ SANKCÍ NA NÁRODNÍ ÚROVNI:

- účinné, přiměřené a odrazující
- zohlednění různých okolností porušení nařízení:
 - povaha a závažnost porušení nařízení
 - lidská populace nebo životní prostředí dotčené porušením
 - předchozí porušení nařízení
 - finanční situace podniku

Úprava na národní úrovni →
novela zákona č. 73/2012 Sb.

SANKCE:

- **Finanční sankce**, alternativně také trestní sankce → pětinasobek tržní hodnoty plynů/výrobků, při opakovaném porušení osminásobek
- **Zabavení či odebrání** nebo stažení z trhu, převzetí zpět od zákazníků nezákonně získaného zboží
- **Dočasný zákaz** používání, výroby, dovozu, vývozu, uvádění na trh F-plynů/výrobky a zařízení s obsahem F-plynů či na nich závislých
- **Překročení kvóty** → v dalším období snížený přiděl kvóty (o 200 % množství, o které byla kvóta překročena - možnost vůbec žádnou kvótu nezískat)

Zdroje

- Legislativa:

- EUR-lex: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>
- E-sbirka: <https://www.e-sbirka.cz/>

- Informace:

- Webová stránka MŽP: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/ochrana-ovzduši/f-plyny-latky-poskozujici-ozonovou-vrstvu>
- Webová stránka Evropské komise: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/fluorinated-greenhouse-gases_en

**DĚKUJI ZA
POZORNOST**

